

Κριτική επί της Λειτουργικής Θεολογίας του π. Αλεξάνδρου Σμέμαν (πρωτοπρ. Μιχαήλ Πομαζάνσκυ + 1987)

Date : 29 Ιουνίου, 2010

Στους περασμένους αιώνας ο μεγαλύτερος κίνδυνος για την Εκκλησία του Χριστού προήλθε από ψευδοδιδασκάλους, οι οποίοι αφωρίσθησαν και κατεδικάσθησαν εξ αιτίας των δογματικών τους πλαινών. Τοιουτοτρόπως οι παλαιοί Πατέρες και οι Σύνοδοι κατεδίκασαν τον Αρειανισμό, τον Νεστοριανισμό, τον Μονοφυσιτισμό, την Εικονομαχία κτλ. Άλλα ο εχθρός της σωτηρίας του ανθρώπου δεν καθεύδει, και στις ημέρες μας έχει εμπινεύσει ποικίλα ρεύματα "ανακαινισμού" εντός της Εκκλησίας τα οποία προσβάλλουν κυρίως την ζωή και πρακτική της παραδοσιακής Ορθοδοξίας· από τον καθαρό Προτεσταντισμό της "Ανακαινισμένης" ή "Ζώσης" Εκκλησίας στην Ρωσία στα 1920, έως τους πολυαρίθμους επιδόξους μεταρρυθμιστάς τους οποίους μπορεί κανείς να βρη σχεδόν σε κάθε τοπική Ορθόδοξη Εκκλησία σήμερα.

Στο άρθρον αυτό κρίνεται με προσοχή και επισημαίνεται η "μεταρρυθμιστική" τάσις του επί της λειτουργικής θεολογίας έργου ενός πολύ γνωστού και ευρύτατα σεβαστού συγχρόνου Ρώσου θεολόγου. Για να είμεθα δίκαιοι θα πρέπη να σημειώσουμε ότι ο π. Αλέξανδρος Σμέμαν πιθανώς δεν βλέπει τον εαυτόν του ως έναν "μεταρρυθμιστή", και επαφίεται αιναμφιβόλως σε άλλες, λιγότερο ευαίσθητες ψυχές, σε μίαν άλλη γενεά αποστασιοποιημένη από την αυθεντική Ορθόδοξη ζωή, να εξαγάγη τα αναπόφευκτα εικονοκλαστικά συμπεράσματα από τις ήδη Προτεσταντικές απόψεις του π. Σμέμαν.

Ο συγγραφέας του άρθρου αυτού, Πρωτοπρεσβύτερος Μιχαήλ Πομαζάνκσκυ, ένας εκ των τελευταίων ζώντων θεολόγων που απεφοίτησαν από τις θεολογικές ακαδημίες της προ-Επαναστατικής Ρωσίας εδίδαξε θεολογία σε γενεές Ορθοδόξων ιερέων, και τώρα διδάσκει και διαμένει στο Μοναστήρι της Αγίας Τριάδος στο Τζόρντανβιλ της Νέας Υόρκης.

π. Σεραφείμ Ρόουζ

Διαβάστε ολόκληρο το πολυτονικό άρθρο πατώντας [εδώ](#)

(Πηγή: "ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΟΣ")